

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/1111/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114211624
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4114211624.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 47 233 516, za ktorú koná JUDr. Andrea Cviková, advokátka a konateľka, proti odporcovi: D. L., bytom U., D. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie 7, IČO: 42 362 962, zastúpený JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom v Bratislave, Dobrovičova 13, o zaplatenie 1.975,77 eura s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 26. februára 2015, č. k. 15C/270/2014-28, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa výroku o nepriznaní náhrady trov vedľajšiemu účastníkovi p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 OSP) uznesením zo dňa 26. februára 2015, č. k. 15C/270/2014-28 konanie zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania a navrhovateľovi vrátil súdny poplatok cestou Slovenskej pošty, a.s. CVFT OSA 042 21 Košice vo výške 111,80 eur. Zrušil nariadený termín pojednávania na deň 26.02.2015 o 13.30 hod. na č.d. 9.

V odôvodnení uznesenia poukázal na to, že navrhovateľ písomným podaním zo dňa 31.10.2014 vzal návrh na začatie konania späť, preto súd zrušil nariadené pojednávanie na deň 26.02.2015 o 12.30 hod., konanie zastavil a rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Čo sa týka náhrady trov vedľajšieho účastníka súd postupoval podľa § 150 ods. 1 OSP a z dôvodov hodných osobitného zreteľa spočívajúcich v tom, že ide podľa charakteru o spotrebiteľský spor a o značnú početnosť týchto sporov, pričom sa zaoberal aj účelnosťou a hospodárnosťou vynaložených trov. Zohľadnil tú skutočnosť, že vedľajší účastník - Združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc v súdnych konaniach pri spotrebiteľských veciach. Teda trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka jednoznačne nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, a preto súd tu aplikoval § 150 OSP.

Proti tomuto uzneseniu podal vedľajší účastník na strane odporcu v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľ zaviniel, že sa konanie muselo zastaviť, a preto má povinnosť nahradiť druhej strane trovy konania podľa § 146 ods. 2 OSP. Podľa judikatúry slovenských súdov, ak žalobca vezme žalobu späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 druhá veta OSP, zásadne platí, že zaviniel zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť trovy (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.08.2010, sp. zn. 5 Sžo/173/2010).

„Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu

mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené sú vždy potrebné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. "... „Neúčelným nie je ani úkon označený ako vyjadrenie k späťvzatiu žaloby.“ (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. marca 2012, sp. zn. 7Co/34/2012).

„Keďže ustanovenie § 93 ods. 1 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O.s.p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia.“(uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. apríla 2012, sp. zn. 17 Co/87/2012).

Na základe vyššie uvedeného vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 179,44 eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Bohdana Jakubisa, vedený v F. banke, a.s., č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Navrhovateľ sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka nie je dôvodné, preto uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

Podľa odseku 2 tohto ustanovenia ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Odvolací súd po preskúmaní odvolaní napadnutého výroku uznesenia prvostupňového súdu o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi dospel k záveru, že tento výrok uznesenia je odôvodnený v súlade s kritériami uvedenými v ust. § 157 ods. 2, § 167 ods. 2 a § 169 ods. 1 OSP a je správny a presvedčivý, preto sa podľa § 219 ods. 2 OSP s odôvodnením uznesenia prvostupňového súdu v napadnutej časti plne stotožňuje a na zdôraznenie jeho vecnej správnosti k argumentom vedľajšieho účastníka v odvolaní dodáva nasledovné dôvody.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V preskúmvanej veci odôvodnil prvostupňový súd v konaní nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, a to že ide o spotrebiteľský spor, početnosťou sporov, neúčelnosťou týchto trov, pričom zohľadnil, že vedľajší účastník -Združenie na ochranu spotrebiteľa- musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri spotrebiteľských veciach.

Odvolací súd poznamenáva, že pre všetky prípady rozhodovania súdu o náhrade trov konania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (teda nie všetky náklady majúce povahu trov konania. V predmetnej veci vedľajší účastník vstúpil do tohto konania bez súhlasu odporcu a takto vstúpoval do

množstva obdobných sporov, bez ohľadu na stav konania, pričom ani nevedel nič o podstate sporu a o stave konania a zhodne so svojim právnym zástupcom súhlasil s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania a hneď aj ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a súhlasil s rozhodnutím súdu v jeho neprítomnosti, pričom si vyžiadal doručenie žaloby a po jej obdržaní vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľa. Táto skutočnosť svedčí skôr o tom, že motiváciou vstupu do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu bolo získanie náhrady trov právneho zastúpenia.

Odvolačný súd na podporu svojho právneho záveru v tejto veci poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 MCdo 9/2013 zo dňa 20. júna 2014, v ktorom ako dovolací súd uviedol:

„Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo zrejme snaha zvýšiť náklady konania protistrane (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25.03.2014 sp. zn. I. ÚS 3819/13 dostupný na www.concourt.cz).

Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 19. marca 2014 sp. zn. 6 MCdo 5/2013 vyslovil záver, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní, vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej - ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde. Na tomto závere zotráva aj v tejto veci, v ktorej je z obsahu spisu zrejme, že vedľajší účastník zastúpený advokátom hromadne vstúpil do porovnateľných vecí žalobkyne (vstúpil do 34 vecí žalobkyne - č. I. 21), pričom v písomnom vyjadrení k žalobe vzniesol všeobecne formulovanú (prakticky formulárovú) námietku premlčania, aktualizovanú len o údaje žalovaného a údaje o individualizácii žalovanej pohľadávky. Za tejto situácie, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v tomto písomnom podaní zároveň uviedol, že súhlasí s rozhodnutím bez pojednávania a že prípadného pojednávania sa on ani jeho zástupca nezúčastní a žiada konať a rozhodnúť v ich neprítomnosti, sa zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom vo veciach, ktoré spolu napĺňajú charakteristiku tzv. hromadných vecí, javí ako odporujúce rozumnosť, a teda ako zneužitie práva na právnu ochranu. To má za následok povinnosť súdov konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, a teda ich nepriznanie účastníkovi, ktorý by inak na ich náhradu mal právo. Vedľajší účastník by svoju úlohu, spočívajúcu v pomoci žalovaným v postavení spotrebiteľa, mohol efektívne splniť aj bez vynaloženia nadbytočných nákladov na právne zastupovanie v každej skutkovo a právne takmer totožnej veci. Požiadavke rozumnosť by zodpovedal napríklad taký jeho postup, ktorým by si vyžiadal právnu službu len na vyhotovenie námietky premlčania, ktorú by potom sám, či už v postavení vedľajšieho účastníka alebo zástupcu, použil v súdnom konaní vo všetkých porovnateľných veciach.“

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu s odkazom na § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní mal navrhovateľ plný úspech a v zmysle § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP mu vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, avšak v odvolacom konaní mu žiadne trov nevznikli, preto mu odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Toto uznesenie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.